

§ 201

Yttrande över remiss "Vägen till en klimatpositiv framtid" (SOU 2020:4)

KSN-2020-00756

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** avge yttrande till Miljödepartementet enligt ärendets **bilaga 1**.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Sammanfattning

Miljödepartementet har den 19 februari 2020 översänt remissen Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) för yttrande senast den 20 maj.

Utredningen föreslår en strategi med principer och mål för en politik på området kompletterande åtgärder samt en handlingsplan för att nå dessa mål. Utredningen menar att få länder har kommit lika långt i sina förberedelser för att åstadkomma negativa nettoutsläpp som Sverige, och att det finns tungt vägande skäl för att snabbt genomföra de åtgärder som krävs för att skapa förutsättningar för nettonegativa utsläpp.

För att minska växthusgasutsläppen med minst 85 procent behöver i stort sett all användning av fossila bränslen upphöra i samhället samtidigt som utsläppen från industriprocesser når nivåer nära noll, bland annat genom att användningen av fossila insatsvaror fasas ut och genom att CCS-teknik, det vill säga lagring och avskiljning av koldioxid, tillämpas i branscher som till exempel cementproduktion där fossila koldioxidutsläpp annars inte kan undvikas. Användningen av energi och material måste effektiviseras kraftfullt och utsläppen från eltillförsel behöver nå nollnivåer samtidigt som elanvändningen ökar i industrin och transportsektorn.

Remisshandlingarna finns att läsa i sin helhet på följande länk:

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/01/sou-20204/>

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2020-05-19

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 april 2020
- Bilaga 1, Yttrande över remiss om vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)
- Bilaga 2, remissmissiv

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-05-05

Diarienummer:
KSN-2020-00756

Handläggare:
Björn Sigurdsson

Yttrande över remiss om vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** avge yttrande till Miljödepartementet enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Miljödepartementet har den 19 februari 2020 översänt remissen Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4) för yttrande senast den 20 maj.

Utredningen föreslår en strategi med principer och mål för en politik på området kompletterande åtgärder samt en handlingsplan för att nå dessa mål. Utredningen menar att få länder har kommit lika långt i sina förberedelser för att åstadkomma negativa nettoutsläpp som Sverige, och att det finns tungt vägande skäl för att snabbt genomföra de åtgärder som krävs för att skapa förutsättningar för nettonegativa utsläpp.

För att minska växthusgasutsläppen med minst 85 procent behöver i stort sett all användning av fossila bränslen upphöra i samhället samtidigt som utsläppen från industriprocesser når nivåer nära noll, bland annat genom att användningen av fossila insatsvaror fasas ut och genom att CCS-teknik, det vill säga lagring och avskiljning av koldioxid, tillämpas i branscher som till exempel cementproduktion där fossila koldioxidutsläpp annars inte kan undvikas. Användningen av energi och material måste effektiviseras kraftfullt och utsläppen från eltilförsel behöver nå nollnivåer samtidigt som elanvändningen ökar i industrin och transportsektorn.

Remisshandlingarna finns att läsa i sin helhet på följande länk:

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/01/sou-20204/>

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Det föreliggande ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv.

Föredragning

Uppsala kommun är positiv till att en nationell strategi för negativa utsläpp tas fram, som också kan ge stöd till de lokala ansträngningarna. Kommunen har hittills arbetat konkret med de tre huvudspåren Bioenergi-CCS (koldioxidavskiljning vid förbränning av biomassa), produktion och användning av biokol, samt ökat träbyggande. Fler möjligheter som Uppsala kommun och andra aktörer översiktligt har eller kommer att studera är regenerativt jordbruk (tekniker för att förbättra jordhälsa och kolinlagring i mark), återvätning av utdikade marker och plastreturaffinaderi.

Uppsala kommun bedömer utredningens strategier, principer och förslag till åtgärder som relevanta och bra. Det viktigaste är att arbetet fortskrider med högsta hastighet och att föreslagna åtgärder implementeras så snart som möjligt. Vissa av de strategier och principer som utredningen för fram anser Uppsala kommun vara särskilt positiva, vilket utvecklas i ärendets **bilaga 1**.

Utredningen har gjort en bred översikt över möjliga tekniker och metoder inom olika områden. Inom lantbruk lyfts agroforestry, det vill säga samodling träd och grödor, som en möjlighet, vilket är positivt. Det Uppsala kommun saknar är en ytterligare breddning av synen på möjligheter inom jordbruket med andra jordbruksmetoder än de konventionella teknikerna. Både det statliga landsbygdsprogrammet och Uppsala kommuns landsbygdsprogram kan med fördel inriktas på åtgärder som både stärker jordens hälsa och ger klimateffekt.

Uppsala kommun ser positivt på att utredningen lyfter fram frågor som det stora behovet av att säkra de kollager som redan finns i biomassa och mark, och följd effekter inom elsektorn.

Uppsala kommun gör samma bedömning som utredningen att på grund av de långa ledtiderna från beslut till resultat för flera av de kompletterande åtgärderna för negativa utsläpp är det nödvändigt att agera i närtid, så att inte det framtida handlingsutrymmet för klimatpolitiken börjar krympa.

Uppsala kommuns inställning för det egna arbetet i Uppsala är att åtgärder för negativa utsläpp görs i tillägg till arbetet med att bli fossilfri och förnybar till 2030, och inte på något sätt ersätter det faktiska arbetet med utsläppsminskningar.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 april 2020
- Bilaga 1, Yttrande över remiss om vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)
- Bilaga 2, remissmissiv

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-03-25Diarienummer:
KSN-2020-00756

Miljödepartementet

M2020/00166/KI
m.remissvar@regeringskansliet.se
emi.hinjo@regeringskansliet.se

Handläggare: Björn Sigurdsson

Yttrande över remiss om vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)

Världen, Sverige och Uppsala har mål som innebär kraftiga utsläppsminskningar och negativa utsläpp för att klara Paris-avtalets temperaturmål 1,5 grad. Uppsala kommun uttrycker målet som fossilfritt och förnybart 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050. Det är därför bra att en nationell strategi tas fram, som också kan ge stöd till de lokala ansträngningarna.

I Uppsala arbetar kommunen hittills konkret med tre huvudspår:

- Bioenergi-CCS. Här leder Vattenfall en förstudie tillsammans med kommunen, Uppsala Universitet och Stuns, för att utreda möjligheter kopplat till den nya biobränslepannan som byggs i Uppsala stad.
- Produktion och användning av biokol. I en biobränslepanna med liten eller ingen syretillförsel (pyrolysis) samproduceras värme och biokol. Möjligheten till lokal produktion främjas. Kommunen använder redan nu biokol i växtbäddar för omhändertagande av regnvatten.
- Ökat träbyggande, framförallt i massiv trä. Kommunen har sedan 2018 ett nytt etappmål i Miljö- och klimatprogrammet för ökat träbyggande i alla byggnader och anläggningar i egen produktion och i markanvisningar. Uppsala klimatprotokoll har en klimatutmaning med samma målsättning som många medlemmar har antagit.

I Uppsala finns fler möjligheter som kommunen och andra aktörer översiktligt har eller kommer att studera:

- Regenerativt jordbruk. Det går att öka kolinlagringen genom olika jordbrukstekniker.
- Återvätning av utdikade marker.

- Plastreturaffinaderi. Istället för att bränna plast bland avfallet som idag, särskiljs plasten och går i en industriell process där plasten kemiskt bryts ner till sina molekylära beståndsdelar så att det går att göra helt nya plastprodukter. Spillvärmens från processen kan tas om hand i fjärrvärmesätet.

Utredningen bedömer att användning av biokol som metod för långsiktig kolinlagring och samtidig jordförbättring är den av de studerade teknikerna som har störst realiserbar potential att bidra till negativa utsläpp i Sverige i mitten av detta sekel, med reservation för att kunskapsläget är bristfälligt.

Uppsala kommun bedömer utredningens strategier, principer och förslag till åtgärder som relevanta och bra. Det viktigaste är att arbetet fortskrider med högsta hastighet och att föreslagna åtgärder implementeras så snart som möjligt.

Bland de strategier och principer som utredningen för fram anser Uppsala kommun att följande principer är särskilt positiva:

- Additionalitet, dvs inga åtgärder som ändå skulle vidtagits räknas,
- Åtgärder ska ge flera hållbarhetsvinster och dessutom ger måluppfyllelse på flera hållbarhetsområden större möjlighet att lyckas,
- Riskspridning, stödja många olika tekniker och metoder,
- Teknikspecifik styrning för att inte tappa tempo, men teknikneutralitet på sikt,
- Handling i dag ger handlingsutrymme imorgon,
- Volymen bör byggas upp kontinuerligt för att få full effekt senast 2045, och sedan fortsätta,

Utredningen har gjort en bred översikt över möjliga tekniker och metoder inom olika områden. Det är positivt att agroforestry lyfts som en möjlighet med flera nyttor. Det Uppsala kommun saknar är en ytterligare breddning av synen på möjligheter inom jordbruket med andra jordbruksmetoder än de konventionella teknikerna med inriktning på generativt jordbruk. Både det statliga landsbygdsprogrammet och Uppsala kommuns landsbygdsprogram kan med fördel inriktas på åtgärder som både stärker jordens hälsa och ger klimateffekt.

Analogt med den etablerade principen att utsläppare betalar för de skador utsläppen åstadkommer anser Uppsala kommun att det är rimligt att den som skapar negativa utsläpp genom bio-CCS får betalt för den nytta som genereras.

Uppsala kommun anser att det är förtjänstfullt att utredningen lyfter fram beslätade frågor, som det stora behovet av att säkra de kollager som redan finns i biomassa och mark. Särskilt mot bakgrund av att de pågående klimatförändringarna medför ökande skaderisker av olika slag, till exempel stormfällning, torka, insektsangrepp, rottröta och brand. Detsamma gäller permanent överföring av framför allt skogsmark och jordbruksmark till bebyggd mark som kan leda till stora utsläpp av växthusgaser och förlorad kolsänka.

Uppsala kommun och region har utmaningar vad gäller tillräcklig kapacitet i elförsörjning generellt och särskilt vid toppbelastningar. Det är därför bra att utredningen lyfter fram följd effekter inom elsektorn. Vanliga tekniker för CCS från ett värmeverk som i Uppsalas fall, innebär stor åtgång av el.

I Uppsala kommuns fall har Vattenfall vid byggandet av det nya biovärmeverket av marknadsekonomiska skäl valt att inte bygga kraftvärme utan enbart förbereda för en framtida utbyggnad till kraftproduktion. Samtidigt som det finns ett

samhällsekonomiskt intresse av att utnyttja värmeverk för kraftproduktion. Det kan föreligga dubbla hinder för CCS från värmeverk givet marknadsmekanismerna för elproduktion, vilket bör beaktas i det fortsatta arbetet med att främja CCS.

Uppsala kommun gör samma bedömning som utredningen att på grund av de långa ledtiderna från beslut till resultat för flera av de kompletterande åtgärderna är det nödvändigt att agera i närtid, så att inte det framtida handlingsutrymmet för klimatpolitiken börjar krympa. Om exempelvis bio-CCS ska kunna spela en betydande roll i klimatpolitiken 2045 behöver de första anläggningarna tas i drift under 2020-talet, vilket kräver omgående handling från statens sida. CCS inklusive bio-CCS kan genomföras i Sverige utan att resultat från pågående eller planerade forskningsinsatser behöver inväntas.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Lars Niska
Sekreterare

Miljödepartementet
Klimatenheten
Emi Hijino

Remiss av SOU 2020:4 Vägen till en klimatpositiv framtid

Remissinstanser

1. Betonginitiativet
2. Biorecro
3. Borealis AB
4. Borås kommun
5. Botkyrka kommun
6. Boxholms kommun
7. Cementa AB
8. Chalmers tekniska högskola AB
9. Energiforsk AB
10. Energiföretagen
11. Eskilstuna kommun
12. Falköpings kommun
13. Finspångs kommun
14. Fores

15. Formas
16. Forshaga kommun
17. Fortifikationsverket
18. Gotlands kommun
19. Greenpeace
20. Göteborgs kommun
21. Göteborgs universitet
22. Havs- och vattenmyndigheten
23. Helsingborgs kommun
24. Hushållningssällskapens förbund
25. Hässleholms kommun
26. Innovations och kemiindustrierna i Sverige IKEM
27. IVL Svenska Miljöinstitutet
28. Jernkontoret
29. Jönköpings kommun
30. Kammarkollegiet
31. Karlstads kommun
32. Kemikalieinspektionen
33. Klimatkommunerna
34. Kommerskollegium
35. Konjunkturinstitutet

36. Konkurrensverket
37. Kristianstads kommun
38. Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien
39. Kungl. Tekniska högskolan
40. Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien
41. Kungliga vetenskapsakademien
42. Landsorganisationen i Sverige
43. Lantmännen
44. Lidköpings kommun
45. Linköpings kommun
46. Linköpings universitet
47. Lomma kommun
48. LRF
49. LRF Skogsägarna
50. LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
51. Lunds kommun
52. Lunds universitet
53. Länsstyrelsen i Blekinge län
54. Länsstyrelsen i Dalarnas län
55. Länsstyrelsen i Gotlands län
56. Länsstyrelsen i Gävleborgs län

57. Länsstyrelsen i Hallands län
58. Länsstyrelsen i Jämtlands län
59. Länsstyrelsen i Jönköpings län
60. Länsstyrelsen i Kalmar län
61. Länsstyrelsen i Kronobergs län
62. Länsstyrelsen i Norrbottens län
63. Länsstyrelsen i Skåne län
64. Länsstyrelsen i Stockholms län
65. Länsstyrelsen i Södermanlands län
66. Länsstyrelsen i Uppsala län
67. Länsstyrelsen i Värmlands län
68. Länsstyrelsen i Västerbottens län
69. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
70. Länsstyrelsen i Västmanlands län
71. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
72. Länsstyrelsen i Örebro län
73. Länsstyrelsen i Östergötlands län
74. Malmö kommun
75. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
76. Mälardalens högskola
77. Mölndals kommun

78. Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen
79. Naturvårdsverket
80. Nynäshamns kommun
81. Olofströms kommun
82. Preem AB
83. Region Kronoberg
84. Region Norrbotten
85. Region Skåne
86. Region Västerbotten
87. Region Västra Götaland
88. Riksrevisionen
89. RISE Research Institutes of Sweden AB
90. Saco
91. Sandvikens kommun
92. Skatteverket
93. Skellefteå kommun
94. Skogsindustrierna
95. Skogsstyrelsen
96. SMHI Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
97. Sollentuna kommun
98. Statens energimyndighet

99. Statens fastighetsverk
100. Statens geotekniska institut
101. Statens jordbruksverk
102. Statistiska centralbyrån
103. Stiftelsen för miljöstrategisk forskning Mistra
104. Stockholm Exergi AB
105. Stockholms kommun
106. Stockholms universitet
107. Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete Sida
108. Sveaskog
109. Sweco Sverige AB
110. Svensk betong
111. Svensk sjöfart
112. Svensk Torv
113. Svenska bioenergiföreningen Svebio
114. Svenska Naturskyddsföreningen
115. Svenska Petroleum och Biodrivmedels Institutet SPBI
116. Svenskt Näringsliv
117. Sveriges geologiska undersökning
118. Sveriges Jordägarförbund
119. Sveriges Kommuner och Regioner

120. Sveriges lantbruksuniversitet SLU
121. Säffle kommun
122. Södertälje kommun
123. TCO
124. Tillväxtanalys
125. Umeå universitet
126. Upplands Väsby kommun
127. Uppsala kommun
128. Uppsala universitet
129. Vattenfall AB
130. Vellinge kommun
131. Vinnova
132. Världsnaturfonden WWF
133. Värmdö kommun
134. Västerås kommun
135. Växjö kommun
136. Åmåls kommun
137. Örebro kommun
138. Östersunds kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Miljödepartementet **senast den 20 maj 2020**. Svaren bör lämnas i bearbetningsbar form (t.ex. Wordformat) per e-post till m.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

emi.hijino@regeringskansliet.se. Ange diarienummer M2020/00166/Kl och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Remissinstansens namn ska även anges i dokumentnamnet.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Frågor under remisstiden besvaras av Emi Hijino, tel. 08-405 33 49.

Katja Awiti
Departementsråd